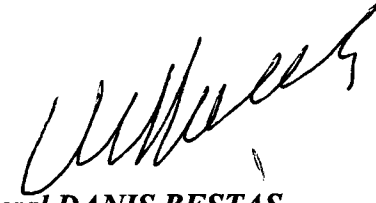

7492
13.04.2018

101 2756

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'nin en güzel koylarından biri olan ve Muğla ili, Datça ilçesine bağlı Mesudiye Mahallesi'nde bulunan Kurubük Koyu'nun kiralanması ve ihaleye çıkarılması süreçlerinin tüm boyutları ile araştırılması ve kıyı alanlarının özel işletmelere kiralanmasına dair alınacak önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırma açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.13.04.2018

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Adana Milletvekili

GEREKÇE

AKP Hükümetinin özelleştirme politikaları her alanda devam ederken hazine arazilerinin ve kıyı bölgelerinin özel işletmelere devrinin hem ekolojik hem de ekonomik sorunları beraberinde getirdiği açıktır.

Datça'nın Mesudiye Köyü'nde bulunan Kurubük Koyu'nun kısa adı MUÇEV olan Muğla Valiliği ve Türkiye Çevre Koruma Vakfı'nın iştirakine devri gündemdedir. Her ne kadar, işletilmek üzere kiralama ihalesine çıkarılmış olan Kurubük'ün ihale süreci iptal edilmiş ise de bu konunun başka bir düzlemde gündeme gelmesi an meseledir. Kurubük'ün ihalesine ilişkin iptalin gerekçesinin Anayasa başta olmak üzere bir dizi hukuk ihlali olduğu şüphe götürmemektedir.

Nitekim Anayasa'nın 43. maddesi, "*Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.*" hükmünü; Kıyı Kanunu'nun 5. maddesi de, "*Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Kıyılar, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır, Kıyı ve sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.*" hükmünü içerir. Bu hükümler, çok açık biçimde, tüm yurttaşların kıyıları serbestçe yani, hiçbir kişi veya kurum tarafından sınırlamaya tabi ve izin almaya gerek olmaksızın kullanma hakkına sahip olduğunu ifade etmektedir. Devletin tasarrufunun sınırı ve ne şekilde olması gerektiği, Anayasa'da ve Kıyı Kanunu'nda açık olarak belirtilmektedir. Anayasa'nın, "*Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.*" diyen 43. maddesi, Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler bölümünde, 'Kamu yararı' alt bölüm başlığı altında yer almakta olup bu anayasal sistematik bile, kıyının kullanımı ile kamu yararı arasındaki ilişkinin ne kadar temel ve ayrılmaz bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır.

Fakat buna rağmen Muğla Valiliği ve Türkiye Çevre Koruma Vakfı'nın iştiraki MUÇEV bünyesinde bulunan, Akyaka, Kadınazma, Akbük koyu, Ölüdeniz Belcekız, Kumburnu, Çalış, Şat Burnu, Sarıgerme plajı, Kız kumu, Datça iskele plajı, Datça Kargı koyu, Bodrum Gümüşlük plajı, Bodrum Bitez, Datça Korubük, Karaincir, Marmaris Karacasöğüt iskelesi, Fethiye Kayaköy Gemiler Koyu, Datça Selimiye iskelesi ile Göcek Fethiye Belediyesi yat bağlama iskelesi ve buna benzer aşamalı olarak gözde turizm kıyıları, Göcek Mapa şamandıra bağlama ve işletmeye yeni açılacak Antalya'dan Çanakkale'ye kadar kurumun yetkisinde bulunan gözde turizm merkezleri Muğla Valiliği bünyesinde yer alan MUÇEV LTD ŞTİ, paravan yapılarak devre dışı kalmaktadır. Burada belirtmek gerekir ki MUÇEV; kendi internet siteleri üzerinde verdikleri bilgi uyarınca Sermayesinin %50'si Muğla'ya Hizmet Vakfına, %50'si Türkiye Çevre Koruma Vakfına ait gözükmektedir. Ancak MUÇEV'in bir vakıf gibi lanse edilmesine karşın, zaten mevcutta iki tane vakıf varken bunun bir limited şirket yapılanması biçiminde konumlandırılması izaha muhtaçtır. Yine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile imzalanan yetki devrine dair protokolün yazılı halinin verilmemesi adeta bir devlet sırrı niteliğine büründürülmesi ise cevap bekleyen sorular arasındadır.

Ancak řu kısım açıktır ki; mevzuat hükümleri ve açık yargı kararları karşısında, devlet tüzel kişiliğı adına davranan kamu kurum ve kuruluşlarının dahi kıyıyı kiralama yetkisi yoktur. Kamunun yararına ve kamu tarafından serbestçe kullanılması zorunluluğı ve mülk edinilemez oluşu nedeniyle, kıyıların kiralanamayacağı, idare mahkemelerinin ve Danıştay'ın yerleşik kararlarıyla da kabul edilmiştir. Bu açık temel normlara ve yargı kararlarına rağmen, ana sözleşmesindeki hüküm dışında hangi sıfat ve yetkiye sahip olduğunu bilemediğimiz MUÇEV'in, kıyı üzerinde devletin hüküm ve tasarrufunu icra etmesivle bu çerçevede kıyı alanını kiralaması ağır bir anayasal ihlal oluşturmaktadır. Bu bağlamda Datça Kurubük'e ilişkin ihale sürecinin açıklığı kavuşturulması ve genel olarak bu sürece tabi tutulan tüm kıyı bölgelerinin korunması meselesine dair acil önlemler alınması elzemdir.